

การศึกษาการปฏิบัติงานของครูบรรจุใหม่ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี

นายอนุชาติ เพ็งกลัน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974 - 636 - 656 - 4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF BEGINNING TEACHERS' PERFORMANCE
IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF
THE OFFICE OF SARABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Mr. Anuchat Pengglun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

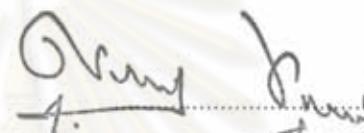
Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974 - 636 - 656 - 4

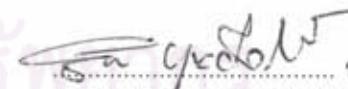
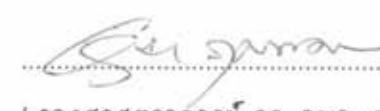
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการปฏิบัติงานของครูบารูใหม่ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี
โดย นายอนุชาติ เพ็งกลัน
ภาควิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วราสุดา บุญย์ໄวงใจ

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น¹
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

คณบดีบันทึกวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุดวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน อ่อนน่วม)

อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วราสุดา บุญย์ໄวงใจ)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อุมา สุคนธ์มาน)

พิมพ์ดันฉบับทัศย์อวิทยานพนธ์ภัยในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

อนุชารี หึ่งกัล : การศึกษาการปฏิบัติงานของครูบรรจุใหม่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี (A STUDY OF BEGINNING TEACHERS' PERFORMANCE IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF SARABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION) อ.พ.ปริญญา : รศ. วรสุดา บุญยวิโรจน์, 190 หน้า. ISBN 974-636-656-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครูบรรจุใหม่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ตามลักษณะงานของครูที่กำหนดโดยกองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขานุการครุสภาก ซึ่งประกอบด้วยงานด้านงานสอน งานสนับสนุนการสอน งานอื่น ๆ และบัญหาในการปฏิบัติงาน

จากการวิจัยพบว่า ครูบรรจุใหม่ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการปฏิบัติงานด้านงานสอน ตามตารางสอนโดยเฉลี่ย 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้สอนตรงกับวิชาเอกที่ศึกษามา งานด้านงานสอนส่วนใหญ่ที่ครูปฏิบัติ ได้แก่ การเตรียมการสอน การจัดทำสื่อการสอน การจัดเตรียมสื่อการสอน การทำงานประจำที่นั่น การตรวจงาน การสอนชื่อมเสริม การปฏิบัติงานด้านงานสอน พนักงาน พบว่า ครูบรรจุใหม่ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานกิจกรรมนักเรียน รองลงมาเป็นงานโครงการอาหารกลางวัน งานอนามัยโรงเรียน งานห้องสมุด งานแนะนำ งานพัสดุ งานธุรการ งานการเงิน งานทะเบียนวัดผล และงานไสต์ทัศนศึกษา ตามลำดับ การปฏิบัติงานด้านงานอื่น ๆ พนักงาน ครูบรรจุใหม่ ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานสหกรณ์โรงเรียน รองลงมาเป็นงานบริการรัฐมนตรี งานเกี่ยวกับการวางแผนและประเมินโครงการ งานที่สัมพันธ์เกี่ยวกับหน่วยงานราชการอื่น งานการประชุม งานฝ่ายปกครอง และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น งานรับผิดชอบตุริยานค์โรงเรียน ตามลำดับ โดยครูบรรจุใหม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านงานสอนและงานสนับสนุนการสอนในระดับมาก ส่วนงานด้านอื่น ๆ นั้นมีความพึงพอใจในระดับน้อย

สำหรับบัญหาในการปฏิบัติงานของครูบรรจุใหม่ พนักงาน ครูบรรจุใหม่ส่วนใหญ่ไม่มีบัญหาในการปฏิบัติงานด้านงานสอน งานสนับสนุนการสอน และงานอื่น ๆ ตลอดจนไม่มีบัญหาในการปฏิบัติงานในโรงเรียน แต่พบว่าครูบรรจุใหม่ต้องการย้ายไปสอนโรงเรียนอื่นในภูมิลักษณ์เดิมของตน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... ประถมศึกษา
สาขาวิชา ..... ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..... -

พิมพ์ด้นฉบับบทคดีอวิทยานิพนธ์ภาษาไทยในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

C640524 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD: PERFORMANCE / BEGINNING TEACHERS / ELEMENTARY / SARABURI

ANUCHAT PENGLUN : A STUDY OF BEGINNING TEACHERS' PERFORMANCE IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF SARABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. VORASUDA BUNYAVIROJ, 190 pp. ISBN 974-636-656-4

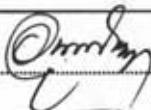
The purpose of this research was to study the beginning teachers' performance in elementary schools under the jurisdiction of the Office of Saraburi Provincial Education according to the determined characteristics of teaching career standard party, the secretary of teachers' council, comprised of teaching activity, teaching-supported activity, and others' activity, and operation's problem.

The research findings were 1) according to the instructional provision job, the average time spent by most of the beginning teachers in assigned instruction was 25 hours/week. Most of them were assigned to teach the subject which were their major in colleges of universities. The instructional work load that the most of them had were instructional preparation, finding and preparing instructional media, doing the classroom routine, checking students' work, remedial teaching. 2) according to the instructional facilitation job, most of the beginning teachers were assigned to take care of students' activities, lunch program, school hygiene, library, counseling, supplies, administrative works, finance, registration and evaluation, audiovisual services subsequently, and 3) according to the other related jobs, it was found that most of the beginning teachers were assigned to take care of the school co-op., evaluation, school services which were involved with other governmental sections, school meeting, students' rules and regulation and other related services such as school musical band subsequently. Their satisfactions in instructional provision and instructional facilitation were at the high level, and their satisfaction in other related jobs was at the low level.

Moreover, most of the beginning teachers did not have problems in performing their jobs on instructional provision, instructional facilitation and other related jobs, as well as having no problems in performing in school. However, it was found that most of the beginning teachers wanted to move back to teach in their home town.

คุณยุทธพยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ประถมศึกษา

นายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา ประถมศึกษา

นายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา 2539

นายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ วรสุดา บุญย์ໄวงใจน์ ที่ได้กรุณาสละเวลาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องและให้คำแนะนำต่างๆด้วยความเอาใจใส่และเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณ ประธานกรรมการตอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน ช่อนน่วม และกรรมการ ตอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. อุมา สุคนธ์มาน ซึ่งกรุณาให้ข้อคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนันจิต ศุคนธรัพย์ อาจารย์วิเชียร ประยูรชาติ อาจารย์สงบ อินทร์มนต์ อาจารย์บุญเกื้อ ละองปลิว และอาจารย์มงคล บัวคลิลา ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน อีกทั้งคุณบรรจุ่นิมสังกัดสำนักงานการประดิษฐ์ภาษาจังหวัดระบูรีทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ส่วนหนึ่งของความสำเร็จครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจเสมอมาจนวิทยานิพนธ์สำเร็จได้ด้วยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่นังอร เพ็งกลัน (ล้วงลับไปแล้ว) คุณพ่อ พี่ๆทุกคน ตลอดจนมารยา และญาติทั้งสองคน ซึ่งเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายอนุชาติ เพ็งกลัน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิตติกรรมประกาศ	๖
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	๘
บทที่	๙
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
ข้อจำกัดในการวิจัย	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ความหมายและความสำคัญของครู	12
ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของครู	15
การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา	30
งานสอน	33
งานสนับสนุนการสอน	43
งานอื่น ๆ	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สภาพทั่วไปและปัญหาในการปฏิบัติงาน.....	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	62
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	117
สรุปผลการวิจัย.....	121
อภิปรายผลการวิจัย.....	129
ข้อเสนอแนะสำหรับครูบราญใหม่.....	134
ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	134
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	135
รายการอ้างอิง.....	136
ภาคผนวก.....	145
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	146
ภาคผนวก ข ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน.....	147
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	149
ประวัติผู้เขียน.....	190

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนครูบราญใหม่ ผู้บริหารโรงเรียน และโรงเรียนในแต่ละสำนักงาน การประเมินศึกษาอำเภอ.....	63
2 จำนวนและค่าร้อยละของครูบราญใหม่ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	75
3 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	77
4 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของ ครูบราญใหม่ที่ต้องการและการปรับปรุงแก้ไขการผลิตครู.....	80
5 จำนวนและค่าร้อยละของหน้าที่ครูประจำชั้นและครูพิเศษของครูบราญใหม่ จำแนกตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ.....	82
6 จำนวนและค่าร้อยละของเวลาที่ใช้ในแต่ละงานของครูบราญใหม่.....	83
7 จำนวนและค่าร้อยละของครูบราญใหม่ จำแนกตามวิชาที่รับผิดชอบ.....	84
8 จำนวนและค่าร้อยละของครูบราญใหม่ จำแนกตามวิชาที่ได้รับมอบหมายให้สอน.....	85
9 จำนวนและค่าร้อยละของครูบราญใหม่ระดับประถมศึกษา จำแนกตามงาน เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานประจำชั้น.....	86
10 จำนวนและค่าร้อยละของครูบราญใหม่ระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามงาน เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานประจำชั้น.....	87
11 จำนวนและค่าร้อยละของครูบราญใหม่ จำแนกตามการจัดทำสื่อการสอน.....	88
12 จำนวนและค่าร้อยละของพฤติกรรมการสอนในห้องเรียนของครูบราญใหม่.....	90
13 ระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนตามการรับรู้ของครูบราญใหม่.....	94
14 ระดับการใช้สื่อการสอนตามการรับรู้ของครูบราญใหม่.....	96
15 จำนวน ค่าร้อยละ และระดับการปฏิบัติของกรรมการสอนหมายและการตรวจงาน ของครูบราญใหม่.....	97
16 ค่าเฉลี่ยของช่วงเวลาในการตรวจงานที่ได้มอบหมายให้กับนักเรียน ของครูบราญใหม่.....	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17 จำนวนและค่าร้อยละของครูบราชูใหม่ จำแนกตามการปฏิบัติงาน ด้านการสอนชื่อมเสริม และการปฏิบัติการสอนแทน.....	99
18 ค่าเฉลี่ยและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านงานสอน.....	100
19 ความพึงพอใจของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูบราชูใหม่.....	101
20 ความต้องการของครูบราชูใหม่ ด้านพัฒนาตนเองเพื่องานในหน้าที่ และงานพัฒนางานสอน.....	102
21 จำนวนของเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานของครูบราชูใหม่ ด้านงานสนับสนุนการสอน.....	103
22 ความพึงพอใจของครูบราชูใหม่ในการปฏิบัติงานด้านงานสนับสนุนการสอน.....	105
23 ความพึงพอใจของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูบราชูใหม่ ด้านงานสนับสนุนการสอน.....	105
24 จำนวนและค่าร้อยละของภาระงานด้านอื่น ๆ ของครูบราชูใหม่.....	106
25 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของครูบราชูใหม่ในการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ	107
26 ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ของครูบราชูใหม่.....	108
27 ความพึงพอใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงเรียนของครูบราชูใหม่.....	109
28 ความต้องการของครูบราชูใหม่ ด้านชัวญและกำลังใจในการทำงาน และ ด้านสวัสดิการ.....	110
29 จำนวนและค่าร้อยละของปัญหาในการปฏิบัติงานในโรงเรียนของครูบราชูใหม่.....	113